

INSPEKCJA TRANSPORTU DROGOWEGO

Inspekcja Transportu Drogowego (ITD) powołana została w 2001 r. ustawą z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym¹. Głównym celem jej utworzenia była ochrona polskiego rynku transportu drogowego. Początkowo polegało to na wykonywaniu kontroli przewozów drogowych osób i rzeczy w przewozach krajowych i międzynarodowych. Zadania i kompetencje Inspekcji Transportu Drogowego od chwili jej powstania zmieniały się. Obecnie do podstawowych zadań ITD należy:

- ochrona rynku transportu drogowego w Polsce;
- kontrola warunków i obowiązków przewozu drogowego;
- kontrola obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej za przejazd po drogach krajowych;
- kontrola ruchu drogowego;
- kontrola przewozu drogowego towarów niebezpiecznych;
- ochrona praw pasażerów w transporcie międzynarodowym;
- kontrola pojazdów nienormatywnych.

GITD wydaje również zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencje wspólnotowe wymagane w transporcie międzynarodowym, świadectwa kierowców, certyfikaty pojazdów poświadczające spełnienie wymagań bezpieczeństwa i ekologii oraz zezwolenia na przewóz osób.

Swoje zadania z zakresu kontroli przewozu drogowego ITD wykonuje poprzez 16 Wojewódzkich Inspektorów Transportu Drogowego, nad którymi nadzór merytoryczny sprawuje Główny Inspektor Transportu Drogowego. Wojewódzkie inspektoraty mieszczą się w centrach administracyjnych województw.

Strukturę uzupełnia dziesięć delegatur terenowych Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego (GITD), które realizują zadania z zakresu m.in. ujawniania za pomocą urządzeń rejestrujących naruszeń przepisów ruchu drogowego w zakresie przekraczania dopuszczalnej prędkości oraz niestosowania się do sygnałów świetlnych; prowadzenia czynności w sprawach o naruszenia związane z niestosowaniem się do ograniczeń dopuszczalnej prędkości oraz sygnalizacji świetlnej, ujawnione za pomocą urządzeń rejestrujących; współdziałania z zarządcami dróg w zakresie instalacji i usuwania urządzeń rejestrujących, instalacji i utrzymania urządzeń rejestrujących położonych w pasie drogowym wybranych rodzajów dróg; współdziałania z organami administracji publicznej w zakresie funkcjonowania systemu automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym. Delegatura terenowa wykonuje również inne zadania, wynikające z ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym i innych przepisów prawa, wskazane przez Głównego Inspektora oraz zapewnia miejsca pracy i obsługę administracyjną inspektorów Inspekcji wykonujących czynności kontrolne w ramach Biura Kontroli Opłaty Elektronicznej, realizujących zadania na terenie delegatury terenowej.

Do podstawowych uprawnień inspektora ITD należą:

- legitymowanie kierowców i innych osób w celu ustalenia tożsamości dla potrzeb kontroli, a także wydawanie wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi lub używania pojazdu;

¹ t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 919, z późn. zm.

- badanie w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu lub obecności środka działającego podobnie do alkoholu;
- kontrola uczestnika ruchu drogowego, w przypadku zarejestrowania popełnionego przez niego naruszenia przy użyciu:
 - przyrządów kontrolno-pomiarowych,
 - przenośnych albo zainstalowanych w pojeździe urządzeń rejestrujących,
- kontrola uczestnika ruchu drogowego, który rażąco naruszył przepisy ruchu drogowego lub spowodował zagrożenie jego bezpieczeństwa,
- kontrola przewozów drogowych w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, przewozów drogowych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych, a także transportu odpadów w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- pobierania i analizowania dokumentów i innych nośników informacji objętych zakresem kontroli;
- dokonywanie oględzin i zabezpieczanie zebranych dowodów;
- przesłuchiwanie świadków i zasięganie opinii biegłych;
- przesłuchiwanie kontrolowanego w charakterze strony.

JAK ROZPOZNAĆ INSPEKTORA

Umundurowanie Inspektora Inspekcji Transportu Drogowego

Odnaka i legitymacja

Odnaka o wymiarach 65 mm x 75 mm wykonana ze stopu metali w kolorze ciemnosrebrnym.

W górnej części odznaki wytłaczane różną czcionką napisy:
a) „INSPEKCJA TRANSPORTU DROGOWEGO”
b) „WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT TRANSPORTU DROGOWEGO”

Centralnie umiejscowiony nakładany wizerunek orła białego ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, o wymiarach 18 mm x 20 mm.

Poniżej wizerunku orła białego miejsca na nanoszone w procesie personalizacji techniką grawerowania dane określające:
a) nazwę województwa właściwego ze względu na miejsce zatrudnienia inspektora transportu drogowego,
b) niepowtarzalny numer służbowy inspektora transportu drogowego

Nieuprawnione posiadanie legitymacji podlega odpowiedzialności karniej.

W tle centralnie umiejscowiona uproszczona mapa Rzeczypospolitej Polskiej w kolorze ciemnozielonym

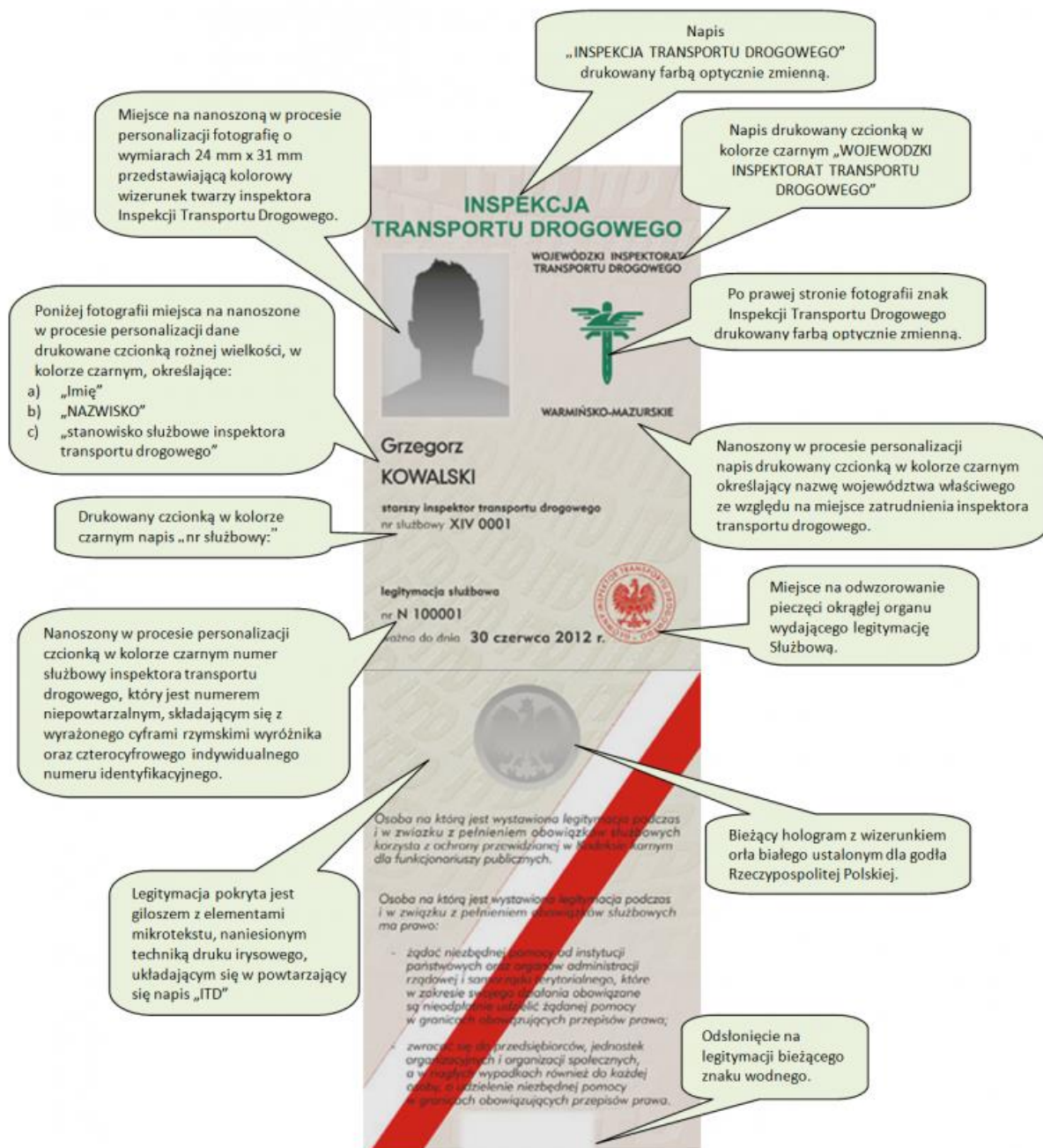
Napisy drukowane czcionką różnej wielkości w kolorze czarnym:
a) w górnej części – „RZECZPOSPOLITA POLSKA”
b) w dolnej części – „INSPEKCJA TRANSPORTU DROGOWEGO”

RZECZPOSPOLITA
POLSKA

INSPEKCJA
TRANSPORTU DROGOWEGO

Centralnie umiejscowiony wizerunek orła białego ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej na tle pasa koloru białoczerwonego biegnącego prostopadle do górnej i dolnej krawędzi strony.

Osoba poddana kontroli zobowiązana jest w szczególności do:

- udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów, również zawartych na innych niż papierowe nośnikach informacji oraz udostępnienia danych, także cyfrowych, mających związek z przedmiotem kontroli;
- udostępnienia pojazdu, a w uzasadnionych przypadkach wynikających z przeprowadzonej kontroli pojazdu na drodze, obiektu, siedziby przedsiębiorcy oraz wszystkich pomieszczeń, w których przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą bądź też przechowuje mienie przedsiębiorstwa;
- umożliwienia sporządzenia kopii dokumentów wskazanych przez kontrolującego;

- umożliwienia sporządzenia dokumentacji filmowej lub fotograficznej do utrwalenia dowodu w sprawie będącej przedmiotem kontroli;
- przekazania oryginalnych zapisów z tachografów i kart kierowców oraz ich wydruków.

W przypadku kontroli podmiotów wykonujących przewóz drogowy, niemających siedziby ani miejsca zamieszkania w Polsce, gdy stwierdzone zostały naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego, Inspektor ma prawo zatrzymać dokumenty podlegające kontroli i skierować lub usunąć pojazd na najbliższy parking strzeżony. Usunięcie odbywa się na koszt podmiotu realizującego dany przewóz. Procedura ta stosowana jest, gdy:

- nie pobrano kaucji za stwierdzone naruszenia;
- nie usunięto ujawnionych nieprawidłowości;
- występuje zakaz lub ograniczenie ruchu uniemożliwiające dalszą jazdę.

Zwolnienie pojazdu z parkingu następuje po uiszczeniu kaucji, usunięciu nieprawidłowości i ustaniu przyczyny umieszczenia pojazdu na parkingu.

Inspektor realizuje swoje zadania kontrolne w umundurowaniu. Przed rozpoczęciem kontroli przedstawia się i okazuje legitymację służbową. Odstępstwem od wykonywania czynności kontrolnych w mundurze są kontrole:

- w przedsiębiorstwie;
- przewozów regularnych, o ile nie wymaga to zatrzymywania pojazdów na drodze poza przystankami;
- transportu drogowego taksówką, o ile nie wymaga to zatrzymywania pojazdów na drodze poza postojem.

POJAZDY SŁUŻBOWE INSPEKCJI TRANSPORTU DROGOWEGO

